

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. gegužės 9 d. Nr. 21RE2-95 (AG2-82/13-2024)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Vilijos Astrauskienės, Lauros Bernikienės ir Ingos Drąsutavičienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja),

2025 m. gegužės 9 d. Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X. Y. skundą atsakovei Skuodo rajono savivaldybės administracijai dėl Skuodo rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2025 m. kovo 27 d. sprendimo Nr. 605 „Dėl pašalpos socialiai remtiniams asmenims iš savivaldybės biudžeto lėšų“ panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

Komisijos 2025 m. balandžio 17 d. sprendimu Nr. P2-55 (AG2-82/13-2025), b. l. 16–18) priimtas pareiškėjos X. Y., atstovaujamos įgalioto asmens Y.Y., skundas (b. l. 1), kuriuo prašoma panaikinti Skuodo rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2025 m. kovo 27 d. sprendimą Nr. 605 „Dėl pašalpos socialiai remtiniams asmenims iš savivaldybės biudžeto lėšų“ (toliau – ir Sprendimas, b. l. 34).

Skunde pareiškėja nurodo, kad serga onkologine liga, t. y. išplitęs galvos smegenų piktybinis navikas. Esant šiai onkologinei ligai jai nustatytas dalyvumo lygis (*Duomenys neskelbtini*) procentai. Teigia, kad Skuodo rajono savivaldybėje užpildė dokumentus gauti pašalpas. Tačiau Sprendimu prašymas buvo atmestas. Su priimtu Sprendimu nesutinka. Nurodo, jog yra vangi, eina su pagalba, negali savęs apsitarnauti, kartoja epilepsijos priepuoliai, reikalinga finansinė pagalba važinėjant gydymui į Klaipėdą.

Atsakovė Skuodo rajono savivaldybės administracija atsiliepiu (b. l. 28) su skundu nesutinka ir prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė atsiliepime nurodo, kad Skuodo rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius 2025 m. kovo 5 d. gavo pareiškėjos prašymą skirti išmoką – pašalpą socialiai remtiniams asmenims iš savivaldybės biudžeto, kuriame nurodyta, kad pareiškėjai taikomas chemo spindulinis gydymas. Prie minėto prašymo buvo pridėtas ambulatorinio apsilankymo aprašymas E025, kuriame nurodyta, jog pareiškėjai tęsiamas chemo spindulinis gydymo kursas.

Atkreipia dėmesį, kad išmokų – pašalpų socialiai remtiniams asmenims iš Skuodo rajono savivaldybės biudžeto skyrimas reglamentuotas Piniginės socialinės paramos teikimo nepasiturintiems Skuodo rajono savivaldybės gyventojams tvarkos apraše, patvirtintame Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2023 m. birželio 30 d. sprendime Nr. T9-124 „Dėl piniginės socialinės paramos teikimo nepasiturintiems Skuodo rajono savivaldybės gyventojams tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – ir Tvarkos aprašas). Nurodo Tvarkos aprašo 66.1.2 punktą ir paaiškina, kad pateikti pareiškėjos duomenys buvo patikrinti socialinės paramos apskaitos sistemoje PARAMA ir nustatyta, kad pareiškėja atitinka Tvarkos aprašo 66.1.2 punkte nurodytus kriterijus. Taip pat paaiškina, kad pareiškėjos duomenys buvo patikrinti ir Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros

(pastaba, prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos) informacinėje sistemoje ANTA ir paaiškėjo, kad pareiškėjai nuo 2025 m. vasario 27 d. nustatyti (*Duomenys neskelbtini*). Gavus šią informaciją, buvo suformuota pažyma apie pareiškėjos pajamas ir nustatyta, kad Skuodo rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2025 m. kovo 6 d. sprendimu Nr. SD19-85 pareiškėjai už laikotarpį nuo 2025 m. vasario 27 d. iki 2026 m. vasario 26 d. yra paskirta individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija, kuri pagal Tvarkos aprašo 66.1.2 punktą nurodyta kaip išimtis vienkartinė pašalpa neskirti.

Pažymi, kad pagal Tvarkos aprašo 62 punktą, vienkartinė pašalpa yra skiriama seniūnijos socialinės paramos teikimo komisijos siūlymu, administracijos direktoriaus įsakymu. Teigia, kad 2025 m. kovo 25 d. posėdžio metu Skuodo rajono savivaldybės administracijos Skuodo miesto seniūnijos socialinės paramos teikimo komisijos siūlymu (nurodo 2025 m. kovo 25 d. protokolą Nr. SE5-215), pagal pateiktus dokumentus buvo nuspręsta vienkartinės išmokos pareiškėjai neskirti.

Be kita ko, atkreipia dėmesį, kad Sprendime pastebėta techninė klaida, jog laukelyje „Neskyrimo priežastis“ nurodytas 66.5 papunktis vietoje 66.1.2 papunkčio, tačiau neskyrimo priežastis žodžiais nurodyta teisingai – asmuo gauna slaugos išlaidų ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją.

Pareiškėja posėdyje dalyvauti nepageidavo (b. l. 1). Atsakovė neprieštaravo bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka (b. l. 28). Atsižvelgiant į bylos šalių valią, byla išnagrinėta rašytinio proceso tvarka.

Skundas tenkintinas.

Byloje kilo ginčas dėl Skuodo rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2025 m. kovo 27 d. sprendimo Nr. 605 „Dėl pašalpos socialiai remtiniams asmenims iš savivaldybės biudžeto lėšų“, kuriuo netenkintas pareiškėjos 2025 m. kovo 5 d. prašymas Nr. SD3-605 skirti išmoką – pašalpą socialiai remtiniams asmenims iš savivaldybės biudžeto lėšų, teisėtumo.

Nustatyta, jog pareiškėja 2025 m. kovo 5 d. prašymu Nr. SD3-605 (toliau – ir Prašymas) kreipėsi į Skuodo rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrių, prašydama skirti išmoką – pašalpą socialiai remtiniams asmenims iš savivaldybės biudžeto lėšų. Prašyme nurodė, jog jai taikomas chemo spindulinis gydymas, taip pat banko sąskaitą į kurią pervesti skirtą išmoką (b. l. 30).

Atsakovė, išnagrinėjusi pareiškėjos Prašymą, Sprendimu pareiškėjos Prašymo netenkino, nes pareiškėja gauna slaugos išlaidų ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją. Teisiniu skundžiamo Sprendimo pagrindu nurodė Skuodo rajono tarybos 2018 m. kovo 29 d. sprendimą Nr. T9-44 „Dėl vienkartinės socialinės paramos teikimo nepasiturintiems gyventojams aprašo patvirtinimo“, Tvarkos aprašo 66.5 punktą (b. l. 3, 34). Apie priimtą Sprendimą pareiškėją informavo 2025 m. kovo 27 d. pranešimu „Dėl išmokos neskyrimo“ (b. l. 2).

Ginčo santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAI), Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas (minėta, toliau – ir PSPNGI), Piniginės socialinės paramos teikimo nepasiturintiems Skuodo rajono savivaldybės gyventojams tvarkos aprašas, patvirtintas Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2023 m. birželio 30 d. sprendimu Nr. T9-124 (minėta, toliau – ir Tvarkos aprašas), ir kiti teisės aktai.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 43 punkte yra nustatyta viena iš savarankiškųjų savivaldybėms priskirtų funkcijų – socialinės pašalpos ir kompensacijų, nustatytų Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, teikimas. Pagal šio įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 30 punktą, išimtinai savivaldybės tarybos kompetencijai, be kita ko, priskiriamas sprendimų dėl kompensacijų tam tikroms vartotojų grupėms mokėjimo priėmimas, papildomos socialinės paramos, socialinių pašalpų ir kompensacijų skyrimo iš savivaldybės biudžeto tvarkos nustatymas, priedo fiziniam asmeniui (globėjui (rūpintojui) už vaiko globą (rūpybą) dydžio ir mokėjimo iš savivaldybės biudžeto tvarkos nustatymas.

PSPNGI paskirtis – nustatyti piniginės socialinės paramos teikimo principus, finansavimo šaltinius, piniginę socialinę paramą gaunančių asmenų teises ir pareigas, taip pat piniginės socialinės

paramos, teikiamos nepasiturintiems gyventojams, kai suaugę asmenys yra išnaudoję visas kitų pajamų gavimo galimybes, rūšis, jų dydžius ir teikimo sąlygas (PSPNGĮ 1 straipsnio 1 dalis). Piniginę socialinę paramą savivaldybės teikia vykdydamos savarankiškąją savivaldybių funkciją, kuri yra finansuojama iš savivaldybių biudžetų lėšų. Savivaldybės taryba tvirtina piniginės socialinės paramos teikimo tvarkos aprašą, kuriame nustato: piniginės socialinės paramos skyrimo ir mokėjimo tvarką; <...> pagrindus, kai socialinė parama skiriama kitais šiame įstatyme nenumatytais atvejais (skiriama vienkartinė, tikslinė, periodinė, sąlyginė pašalpa) <...> (PSPNGĮ 4 straipsnio 1–2 dalys).

Tvarkos aprašas nustato piniginės socialinės paramos skyrimo, mokėjimo ir teikimo tvarką: prašymų-paraiškų priėmimo; trūkstamų dokumentų pateikimo; duomenų apie turtą pateikimo; piniginės socialinės paramos skyrimą, mokėjimą ir teikimą; prašymus-paraiškas pateikusių asmenų informavimo apie piniginės socialinės paramos skyrimą ar neskyrimą; pagrindus, kai socialinė parama skiriama kitais įstatyme nenumatytais atvejais (skiriama vienkartinė, tikslinė, periodinė, sąlyginė pašalpa) (Tvarkos aprašo 1 punktas). <...> vienkartinės pašalpos skiriamos bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui, atsidūrusiam sunkioje materialinėje padėtyje, susidariusioje dėl įvykusios nelaimės, asmens sveikatos sutrikimų, kada nepakanka valstybės teikiamos socialinės paramos, patekusiam į sunkią materialinę padėtį, kai jis yra išnaudojęs visas kitų pajamų gavimo galimybes, rūšis, jų dydžius ir teikimo sąlygas. <...> vienkartinės pašalpos neužtikrina ilgalaikio ekonominio ir socialinio saugumo, o tik padeda bendrai gyvenantiems asmenims ar vienam gyvenančiam asmeniui išgyventi sunkiomis materialinėmis sąlygomis (Tvarkos aprašo 61 punktas). <...> vienkartinės pašalpos skiriamos seniūnijos socialinės paramos teikimo komisijos siūlymu, administracijos direktoriaus įsakymu (Tvarkos aprašo 62 punktas). Vienkartinė pašalpa gali būti skiriama vieną kartą per kalendorinius metus, patekus į sunkią materialinę padėtį, neatsižvelgiant į gaunamas pajamas <...> sergantiems onkologinėmis ligomis (išskyrus asmenis, gaunančius individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijas bei slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslines kompensacijas, kurios buvo paskirtos iki 2023 m. gruodžio 31 d.), jeigu per 12 mėnesių iki kreipimosi ar kreipimosi metu buvo ar yra taikomas aktyvus gydymas (atlikta medicininė operacija, taikomas spindulinis, chemoterapinis, biologinis ar imunoterapinis gydymas), – 10 BSI dydžio, įvertinus susidariusią padėtį, pridėdant pažymą iš gydymo įstaigos ar šeimos gydytojo (Tvarkos aprašo 66.1.2 papunktis). Aprašo 67 punkte numatyti atvejai, kada vienkartinė pašalpa neskiriama: nepateikti gydymosi, užimtumo ar kitas išlaidas patvirtinantys dokumentai (67.1 papunktis); įsiskolinimas už būsto nuomą, elektrą, komunalines ir kitas būsto išlaikymo paslaugas susidarė dėl asmens aplaidumo, vengimo mokėti mokesčius, neišnaudojus visų teisėtų pajamų gavimo galimybių ar kitų subjektyvių priežasčių (67.2 papunktis); pašalpa neužtikrina problemų sprendimo (67.3 papunktis); jeigu paaiškėja, kad asmuo buvo sulaukytas ar suimtas, atlieka bausmę, jam paskelbta paieška ar jis teismo pripažintas nežinia kur esančiu (67.4 papunktis); jeigu paaiškėja aplinkybės dėl nuslėptos, neteisingai, neišsamiai pateiktos informacijos apie finansinę bendrai gyvenančių asmenų ar vieno gyvenančio asmens padėtį ir užimtumą, nustačius geras pareiškėjo buities ir gyvenimo sąlygas ar išlaidas, neatitinkančias jo deklaruojamų pajamų (67.5 papunktis); pašalpos neskiriamos asmenims, išlaikomiems iš valstybės ar Savivaldybės biudžeto lėšų (67.6 papunktis). Jei pašalpa neskiriama, pakartotinas prašymas dėl šios pašalpos skyrimo nagrinėjamas ne anksčiau kaip po 3 mėnesių nuo prašymo svarstymo seniūnijos socialinės paramos teikimo komisijoje datos. Asmuo prašymą skirti vienkartinę pašalpą pateikia pagal savo deklaruotą arba faktinę gyvenamąją vietą, nurodydamas pašalpos reikalingumo motyvus, juos patvirtinančius dokumentus, kitus dokumentus pagal poreikį bei asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (Tvarkos aprašo 68–69 punktai). Socialinės paramos skyrius ar seniūnijos atsakingas specialistas apie priimtą sprendimą skirti (neskirti) vienkartinę pašalpą informuoja asmenį per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos. Jei pašalpa neskiriama, nurodoma neskyrimo priežastis ir sprendimo apskundimo tvarka (Tvarkos aprašo 72 punktas).

Komisijai pateiktu skundu pareiškėja nesutinka su Skuodo rajono savivaldybės administracijos priimtu Sprendimu neskirti jai vienkartinės socialinės pašalpos ir nurodo, kad serga onkologine liga, turi nustatytą (*Duomenys neskelbtini*) procentų dalyvumo lygį ir, be kita ko, yra vangį, eina su pagalba, negali savęs apsitarnauti, kartoja epilepsijos priepuolius, reikalinga finansinė

pagalba važinėjant gydymui į Klaipėdą.

Atsakovės, kaip viešojo administravimo subjekto, veiklą reglamentuojantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas imperatyviai numato, jog administraciniai sprendimai privalo atitikti VAI 10 straipsnio 5 dalies bendruosius reikalavimus, keliamus administraciniams sprendimams. VAI 10 straipsnio 5 dalyje nustatyta, jog administraciniame sprendime turi būti nurodyta: <...> 5) administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; 6) administracinio sprendimo motyvai.

VAI administraciniam sprendimui nustatytų reikalavimų aiškinimas išsamiau detalizuojamas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) suformuotoje praktikoje, kurioje nurodoma, tikrinant viešojo administravimo subjekto sprendimą (bendrine prasme) VAI 10 straipsnio aspektu turi būti nustatyta, ar asmuo, kuriam adresuotas aktas, iš esmės galėjo ir turėjo suvokti (suprasti) priimto sprendimo faktinius ir teisinius pagrindus, jo priėmimo motyvus (pvz., LVAT 2023 m. vasario 22 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-105-502/2023, 2023 m. gruodžio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1257-968/2023 ir kt.). VAI 10 straipsnio 5 dalimi iš esmės yra siekiama užtikrinti, kad asmeniui, dėl kurio yra priimtas individualus administracinis aktas, būtų žinomi šio akto priėmimo teisinis bei faktinis pagrindai, taip pat motyvai, todėl kai nėra pagrindo individualų administracinį aktą pripažinti visiškai nemotyvuotu, kiekvienu konkrečiu atveju, sprenddamas dėl tokio akto atitikties pastarosios įstatymo nuostatos reikalavimams, teismas (atitinkamai, Komisija) privalo *ad hoc* (esant konkrečiai situacijai) įvertinti, ar nustatyti turinio (teisinio ir faktinio pagrindimo, motyvacijos) trūkumai yra esminiai, sukliudę šio individualaus administracinio akto adresatams suprasti visuomeninių santykių esmę ir turinį, identifikuoti jų teisių, pareigų bei teisėtų interesų pasikeitimą, šio pasikeitimo pagrindus ir apimtį, tinkamai įgyvendinti šiuo aktu suteiktas teises ar (ir) įvykdyti nustatytas pareigas bei įstatymų nustatyta tvarka efektyviai realizuoti teisę į (galbūt) pažeistų teisių ir teisėtų interesų gynybą. Šis vertinimas turi būti atliekamas individualaus administracinio akto adresato požiūriu, t. y. būtent to, kuris turi teisę žinoti ir suprasti, dėl kokios priežasties ir kuo remiantis priimtas konkretus sprendimas, be kita ko, atsižvelgiant ir į pastarajam asmeniui žinomas aplinkybes, lėmusias minėtą sprendimą (pvz., LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2017 m. rugsėjo 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-709-415/2017, LVAT 2021 m. rugsėjo 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2457-575/2021, 2023 m. gruodžio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2093-463/2023).

Be to, LVAT savo praktikoje yra nurodęs, jog VAI 10 straipsnio 5 dalyje individualiam teisės aktui nustatyti reikalavimai laikytini gero administravimo principo atspindžiu (pvz., LVAT 2015 m. rugsėjo 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2760-492/2015). Gero viešojo administravimo principas įpareigoja viešojo administravimo subjektą, priimant sprendimą, jame nurodyti faktinių aplinkybių bei teisės normų, kurių pagrindu priimtas sprendimas, visumą (pvz., LVAT 2013 m. gegužės 14 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁴⁴⁴-878/2013, 2021 m. lapkričio 3 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2577-602/2021 ir kt.). Šios normos sietinos su viešojo administravimo subjekto veiklai keliamu įstatymo viršenybės principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektų veikla atitiktų VAI išdėstytus teisinius pagrindus, o administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais (VAI 3 straipsnio 1 dalies 4 punktas).

Byloje ginčo, kad pareiškėjai per 12 mėnesių iki kreipimosi ar kreipimosi metu buvo ar yra taikomas aktyvus gydymas – taikomas chemoterapinis gydymas, nėra. Nagrinėjamus atveju pareiškėjai Sprendimu neskirta vienkartinė pašalpa dėl to, kad atsakovė Prašymo nagrinėjimo metu nustatė, jog pareiškėja gauna slaugos išlaidų ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją, t. y. faktinę situaciją vertino kaip atitinkančią Tvarcos aprašo 66.1.2 papunkčio išimtį.

Pažymėtina, kad Komisija nagrinėdama ginčą dėl pareiškėjos teisės į vienkartinę pašalpą, sprendžia tik teisės klausimus. Komisija pagal savo kompetenciją tikrina, ar skundžiamas administracinis sprendimas atitinka esminius VAI principus, administraciniam sprendimui keliamus reikalavimus, ar jis pagrįstas objektyviais duomenimis ir teisės aktų normomis. Taigi, Komisija, vadovaudamasis aptartu teisiniu reglamentavimu, patikrina, ar skundžiamu administraciniu aktu įformintas atsisakymas pareiškėjai skirti vienkartinę pašalpą priimtas laikantis pagrindinių procedūrų

ir taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą bei sprendimo pagrįstumą, ar buvo atsižvelgta į pareiškėjos prašyme nurodytas aplinkybes, ar sprendimas priimtas pagal kompetenciją, ar savo turiniu neprieštarauja aukštesnės galios teisės aktams.

Kaip matyti iš skundžiamo Sprendimo turinio, jo preambulėje nurodytas teisės aktas – Skuodo rajono tarybos 2018 m. kovo 29 d. sprendimas Nr. T9-44 „Dėl vienkartinės socialinės paramos teikimo nepasiturintiems gyventojams aprašo patvirtinimo“, kuriuo vadovavosi atsakovė priimdama skundžiamą Sprendimą ir, kuris priėmimo metu (2025 m. kovo 27 d.) buvo negaliojantis (*de jure* – lot. pagal teisę, teisėtai) nuo 2020 m. kovo 5 d. (pastaba, žiūrėti Teisės aktų registrą adresu: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/7d1b24803e4011e8beb59fa4fa6c44e7>). Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad atsakovė Sprendimą dėl pareiškėjos Prašymo priėmė vadovaudamasi negaliojančiu teisės aktu, dėl ko, toks atsakovės veikimas laikomas prieštaraujančiu VAĮ 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintam įstatymo viršenybės principui.

Skundžiamame Sprendime teisiniu Prašymo netenkinimo pagrindu nurodomas Tvarkos aprašo 66.5 punktas (asmuo gauna slaugos išlaidų ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją). Atsakovė atsiliepime (b. l. 28) paaiškino, kad išmokų – pašalpų socialiai remtiniams asmenims iš Skuodo rajono savivaldybės biudžeto skyrimas reglamentuotas Tvarkos apraše, ir kad Sprendime buvo pastebėta techninė klaida, jog laukelyje „Neskyrimo priežastis“ nurodytas Tvarkos aprašo 66.5 papunktis vietoje 66.1.2 papunkčio, o iš esmės neskyrimo priežastis žodžiais yra nurodyta teisingai.

Šiuo aspektu, pirmiausia atkreiptinas dėmesys į tai, jog remiantis LVAT praktika, kilus administraciniam ginčui dėl individualaus administracinio akto, jį priėmęs subjektas ginčo nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijoje ir (ar) teisme negali nurodyti priimto akto motyvų (jei aktas buvo be motyvų), papildyti ar pakeisti akte nurodytus motyvus (pvz., LVAT 2014 m. gruodžio 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-1536/2014, 2016 m. vasario 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-313-146/2016, 2022 m. gegužės 4 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-261-502/2022).

Taip pat Komisija, vertindama atsakovės argumentus, pažymi, jog iki 2024 m. birželio 30 d. galiojusioje Tvarkos aprašo 66.5 papunkčio redakcijoje buvo numatyta galimybė skirti vienkartinę pašalpą sergantiems onkologinėmis ligomis (išskyrus asmenis, gaunančius slaugos išlaidų ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslines kompensacijas), jeigu per 12 mėnesių iki kreipimosi ar kreipimosi metu buvo ar yra taikomas aktyvus gydymas (atlikta medicininė operacija, taikomas spindulinis, chemoterapinis, biologinis ar imunoterapinis gydymas) <...>. Taigi, ankstesnėje Tvarkos aprašo redakcijoje nebuvo išimtyje nustatytas konkretus kompensacijos (-ų) paskyrimo terminas (pvz., iki 2023 m. gruodžio 31 d.). Tuo tarpu ginčui aktualios Tvarkos aprašo redakcijos 66.1.2 papunktyje numatyta, kad vienkartinė pašalpa gali būti skiriama <...> sergantiems onkologinėmis ligomis (išskyrus asmenis, gaunančius individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijas bei slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslines kompensacijas, kurios buvo paskirtos iki 2023 m. gruodžio 31 d.), jeigu per 12 mėnesių iki kreipimosi ar kreipimosi metu buvo ar yra taikomas aktyvus gydymas (atlikta medicininė operacija, taikomas spindulinis, chemoterapinis, biologinis ar imunoterapinis gydymas) <...>.

Atsakovė, priimdama Sprendimą neskirti pareiškėjai vienkartinės pašalpos, išimties taikymą grindė faktine aplinkybe, kad Skuodo rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vedėjos 2025 m. kovo 6 d. sprendimu Nr. SD19-85 „Dėl individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos skyrimo“ pareiškėjai yra paskirta tikslinė individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija (asmenims, kuriems nustatytas trečio lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis) už 2025 m. vasario 27 d. iki 2026 m. vasario 26 d. (b. l. 30). Tuo pačiu pagrindu Prašymo netenkinti siūlė Skuodo rajono savivaldybės administracijos Skuodo miesto seniūnijos socialinės paramos teikimo komisija 2025 m. kovo 25 d. posėdžio metu (Skuodo rajono savivaldybės administracijos Skuodo miesto seniūnijos socialinės paramos teikimo komisijos 2025 m. kovo 25 d. protokolas Nr. SE5-215, b. l. 32), pažymėdama, kad Tvarkos aprašo 66.1.2. punkte nustatyta išimtis taikoma ir tais atvejais, kai kompensacija paskirta po prašymo pateikimo skirti vienkartinę pašalpą, bet prieš komisijos posėdį.

Komisija, įvertinusi nurodytas aplinkybes, daro išvadą, kad Sprendimo priėmimo metu pareiškėja neatitiko Tvarkos aprašo 66.1.2 papunkčio išimties sąlygų, nes pareiškėjai paskirta individualios pagalbos teikimo išlaidų tikslinė kompensacija už 2025 m. vasario 27 d. iki 2026 m. vasario 26 d., jau po Tvarkos aprašo 66.1.2 papunkčio išimtyje nurodyto termino (2023 m. gruodžio 31 d), o ne iki jo, kaip tai reglamentuota teisės normoje, todėl laikytina, kad pareiškėjos faktinės aplinkybės nebuvo tinkamai įvertintos pagal Sprendimo priėmimo metu galiojusį Tvarkos aprašo 66.1.2 papunktį, o atsakovės plečiamasis Tvarkos aprašo 66.1.2. punkto taikymas laikomas neteisėtu ir pažeidžiančiu pareiškėjos teises.

Šiuo aspektu būtina pabrėžti, kad nuosekloje administracinių teismų praktikoje laikomasi pozicijos, jog negalimas plečiamasis viešosios teisės normų aiškinimas, ypač asmenų teisių ribojimo linkme (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2022 m. sausio 19 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-2760-502/2021, 2023 m. gegužės 3 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-435-502/2023 ir kt.).

Atsižvelgdama į byloje nustatytas aplinkybes, įvertinusi ginčijamo Sprendimo turinį aptarto teisinio reglamentavimo kontekste, Komisija sprendžia, kad skundžiamame Sprendime teisinio reglamentavimo išdėstymas yra negaliojantis ir klaidinantis, nustatytos faktinės aplinkybės neatitinka aktualių teisės normų sąlygų, todėl Sprendimo trūkumai yra esminiai, dėl kurių pareiškėjai buvo apribota galimybė suprasti Sprendimo pagrindumą, o Komisijai apsinkinta galimybė įvertinti taikytus teisės aktus, sprendžiant dėl pareiškėjos Prašymo. Atsakovės vėliau teikti papildomi argumentai ir paaiškinimai atsiliepime (pvz., dėl Sprendime padarytos techninės Tvarkos aprašo 66.5 papunkčio klaidos, Tvarkos aprašo 66.1.2 papunkčio taikymo, faktinių aplinkybių susijusių su pareiškėjai paskirta pašalpa) Sprendimo teisėtumo vertinimo nekeičia, kadangi procesiniuose dokumentuose nurodomi tikslinimai, kaip minėta, negali būti vertinami kaip Sprendimą papildantys motyvai.

Byloje nustatytų faktinių ir teisinių aplinkybių pagrindu, sprendžiama, kad Skuodo rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2025 m. kovo 27 d. sprendimas Nr. 605 „Dėl pašalpos socialiai remtiniams asmenims iš savivaldybės biudžeto lėšų“, yra neteisėtas ir nepagrįstas, todėl naikinamas.

Pažymėtina, jog Sprendimą panaikinus, tarp pareiškėjos ir atsakovės susiklostę teisiniai santykiai grįžta į pradinę padėtį, t. y. atsakovei kyla pareiga iš naujo išnagrinėti pareiškėjos Prašymą bei priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjos X. Y. skundą tenkinti.

Panaikinti Skuodo rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2025 m. kovo 27 d. sprendimą Nr. 605 „Dėl pašalpos socialiai remtiniams asmenims iš savivaldybės biudžeto lėšų“.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Inga Drąsutavičienė

Komisijos narės

Vilija Astrauskienė

Laura Bernikienė